

Г. О. Балл

Гуманістична психологія

ГУМАНІСТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ – сукупність напрямів психологічної науки й практики, що вирізняються свідомим і послідовним узгоджуванням здійснюваної психологами діяльності з принципами [гуманізму](#). Термін «Г. п.» належить до однойм. течії, що сформувалась у США на поч. 60-х рр. 20 ст. У цей же період засн. Асоц. за Г. п., «Journal of Humanistic Psychology». Амер. Г. п., найвизначнішими представниками якої були А. Маслоу і К. Роджерс, виступила як «третя сила» на противагу найвпливовішим у тогочас. зх. психології напрямам – [бігевіоризму](#) та *психоаналізові*. Вбачаючи у відсутності хворобливих явищ у психіці лише необхідну, але не достатню ознаку здорової особистості, Г. п. наповнила це поняття позитив. змістом, стрижнем якого є прагнення особистості самоактуалізуватися, розкрити свій твор. потенціал. Незважаючи на вдалі спроби застосування ідей Г. п. у сфері психол. допомоги, освіти й менеджменті, вона не посіла провід. місця в амер. психології. Труднощі при цьому зумовила неготовність суспільства і профес. співтовариства психологів до прийняття й реалізації гуманіст. принципів. Проте рух у гуманіст. напрямі, передусім у галузі практич. психології, є незаперечним. Він знайшов вияв у логотерапії В. Франкла, ініціал. психотерапії К. Дюркгайма та ін. Співзвуч. із зх. Г. п. за ціннісною налаштованістю і високими за філос.-методол. рівнем є деякі концепції, сформовані в Україні й Росії, зокрема *С. Рубінштейном*, *В. Роменцем*. Соціокультурна значущість гуманістично налаштованих напрямів, що розвинулись у 2-й пол. 20 ст. у царині психол. науки і практики, знаходить вияв і в профес. межах (через надання конкрет. допомоги людям у розв'язанні їхніх психол. проблем і особистіс. зростанні), і поза ними (завдяки можливості скористатися у найрізноманітніших сферах сусп. життя глибшим розумінням люд. сутності, що його досягли вказані напрями, й обґрунтов. та реалізов. у їхніх межах гуманіст. моделями поведінки).

Рекомендована література

1. Психология с человеческим лицом: Гуманист. перспектива в постсов. психологии. Москва, 1997;
2. Роменець В. А., Маноха І. П. Історія психології ХХ століття. К., 1998;
3. Гуманістична психологія: Антологія: У 3 т. Т. 1. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. К., 2001;

4. Психологія і духовність. Т. 2. К., 2005.

Бібліографічний опис:

Гуманістична психологія / Г. О. Балл // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24650>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).